NICOLAE HERLEA 80

(Costin Popa – 28 decembrie 2007)

Fascinația sonoră

Vocea lui Nicolae Herlea... un Stradivarius ale cărui corzi au fost binecuvântate de sărutul zeilor, de picuri de ambrozie și nectar dătătoare de parfum și legendă. Nu se poate explica altfel unicitatea acestui minunat instrument, acestei nestemate încărcate de carate care este glasul marelui bariton. Ajutat de memoria discului, caut în istoria operei printre interpreții care au dat viață personajelor întrupate și de Nicolae Herlea... Stracciari, Ruffo, Granforte, Galeffi, Basiola, Bechi, Tibbett, Warren, Mascherini, Gobbi, Taddei, Valdengo, Silveri, Tagliabue, Guelfi, Bastianini, Panerai, Protti, Sereni, Borthayre, Blanc, Massard, Merrill, Mac Neil, Cappuccilli, Glossop, Manuguerra, Wixell, Pons, Milnes, Bruson, Zancanaro, Nucci... baritoni iluștri ai veacului trecut, referințe pentru veacurile ce vor urma. Niciunul dar absolut niciunul nu are calitatea vocii artistului român, timbrul cu moliciuni de catifea scăldat în armonice de preț, rezonanțele de aur, strălucirea solară ce aruncă raze – săgeți, căldura ca o binecuvântare, generozitatea. Totul reunit într-un glas – fluviu cu omogenitate de nedescris, cu brilianță și elocvență de adresare, cu eleganță și distincție princiară în înfățișarea scriiturii melodice.

Farmecul sonor la Nicolae Herlea este amețitor... fascinează nu numai darurile dumnezeiești native, întinderea neobișnuită a ambitusului, dar și modul de desenare a conturului frazelor – întotdeauna mânuite, conduse cu noblețe, impresionează maniera de tălmăcire a semnificațiilor lor, potrivirea cu nedezmințit bun gust a accentelor, impulsurilor, integrate în luminozitatea orbitoare a unei aureole proprii marelui artist. Expresivitatea vocii sale vine din acest complex de virtuți prin care a reușit să devină baritonul absolut, capabil să redea cu brio vivacitatea rossiniană, autoritatea în partiturile belcantiste romantic italiene, fluiditatea în portativele franceze sau să coloreze subtil opusurile veriste. Iată teritoriile în care Herlea a rămas de neuitat, oferind interpretări magistrale ale unor personaje ca Figaro, Enrico, Contele de Luna, Rigoletto, Renato, Don Carlo, Marchizul de Posa, Germont, Valentin, Tonio, Gérard, Scarpia, ca să mă opresc doar la câteva. În scenă, a impresionat prin ținuta seniorială, prin jocul plin de naturalețe, fără excese.

De la Scala la Metropolitan, de la Opera de Stat din Viena la Covent Garden, de la Teatrul Liceu din Barcelona la Festivalul salzburghez, vocea lui Nicolae Herlea a răsunat glorios în compania marilor cântăreți și dirijori ai epocii. În toți anii carierei sale, nu a neglijat Opera Română din București, realizând spectacole memorabile alături de partenerii români dintre care amintesc, fără posibilitatea de a-i enumera pe toți: Magda Ianculescu, Elena Dima, Maria Slătinaru, Eugenia Moldoveanu, Silvia Voinea, Elena Cernei, Zenaida Pally, Valentin Teodorian, Ludovic Spiess, Cornel Stavru, Octavian Naghiu, Nicolae Florei și mulți alții.

București, 27 decembrie 2007

În 28 august maestrul Nicolae Herlea a împlinit 80 de ani și prima scenă lirică națională nu a dorit ca 2007 să treacă fără a-l sărbători. După ce inițial serata aniversară a fost programată în prima decadă a lunii noiembrie, a fost aleasă una din ultimele zile ale anului, 27 decembrie. Spectacolul a început încă din foyer, cu un panou expozițional cuprinzând fotografii și afișe ale maestrului. Nu mai puțin de trei publicații, realizate în foarte bune condiții grafice, au stat la dispoziție în mod

gratuit: programul de sală editat de Opera Națională, revista Info CREDIDAM și un număr jubiliar al ziarului Neamul Românesc de Pretutindeni. Bogat ilustrate, publicațiile au cuprins cuvinte la ceas aniversar, extrase din presa anilor marii cariere a lui Nicolae Herlea, dedicații din partea iluștrilor artiști străini alături de care a evoluat etc.

După un tradițional **Mulți Ani trăiască!**, orchestra și corul dirijate de Cornel Trăilescu au interpretat, printre diferitele momente ale manifestării, uvertura **Bărbierul din Sevilla** de Rossini, cor din actul al IV-lea al operei **Carmen** de Bizet, Intermezzo din **Cavalleria rusticana** de Mascagni și corul soldaților din **Faust** de Gounod. A fost proiectat filmul **Vocile veacului**, realizat de TVR în 2004, care a cuprins arii din **Paiațe**, **Rigoletto**, **Bal mascat**, **Traviata**, **Forța destinului**, **Don Carlos**, **Andrea Chénier**, **Trubadurul**, mari succese ale maestrului. În continuare, o peliculă mai veche cu interpretarea canțonetei **O sole mio!** Secvențele muzicale au și încheiat seara prin proiecția unui fragment (scena Scarpia-Tosca și finalul primului act din **Tosca** de Puccini) dintr-un spectacol care a avut loc la Tokio în 1975. Parteneri, Montserrat Caballé – care a înlocuit-o în ultima clipă pe Maria Callas – și Giuseppe di Stefano.

La ceas aniversar, câteva distincții au fost acordate maestrului Herlea: Discul de platină al Electrecord, Diploma de excelență din partea Federațiilor Europeană și Română UNESCO, Medalia gravată special și însoțită de Diploma de Recunoștință ca ambasador al culturii naționale (din partea Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, editorul ziarului Neamul Românesc), Diploma și primul Premiu de Excelență oferite de CREDIDAM, Diploma de Onoare a Operei Naționale București. Le-au înmânat și au rostit scurte alocuțiuni directorul general al Operei, Cătălin Ionescu Arbore, avocata Paula Iacob, tenorul Octavian Naghiu, prof. dr. Victor Crăciun, Ștefan Gheorghiu.

Mesaje scrise și înregistrate (difuzate prin grija Postului Radio România Cultural) au transmis directorul Operei de Stat din Viena, Ioan Holender precum și baritonul Eduard Tumagian, soprana Angela Gheorghiu, tenorul Roberto Alagna, mezzosoprana Ruxandra Donose, soprana Daniela Vlădescu, directoarea Teatrului de Operă și Balet „Oleg Danovschi" din Constanța.

Tuturor le-a mulțumit în cuvinte simple, pline de emoție, maestrul.

A fost o seară de suflet dedicată în primul rând publicului meloman care l-a aplaudat și l-a ovaționat întotdeauna pe Nicolae Herlea cu frenezie și dragoste. O clipă de rememorare a vocii și rolurilor, un moment al dovezilor de aleasă prețuire pentru ilustrul bariton, nume de indestructibilă legendă a artei lirice românești.